

Cuprins

ABREVIERI	5
CUVÂNT-ÎNAINTE	7
INTRODUCERE	9

CAPITOLUL I

COOPERAREA JUDICIARĂ INTERNAȚIONALĂ ÎN MATERIE PENALĂ ÎN DREPTUL ROMÂN – CONSIDERAȚII INTRODUCTIVE.....	21
I.1. Noțiunea și importanța activității de cooperare judiciară internațională în materie penală în cadrul procesului complex de prevenire și combatere a criminalității transfrontaliere.....	21
I.2. Principiile generale ale cooperării judiciare internaționale în materie penală	25
I.2.1. Respectarea intereselor fundamentale ale României	27
I.2.2. Preeminența dreptului internațional	28
I.2.3. Recunoașterea și încrederea reciprocă	28
I.2.4. Reciprocitatea și curtoazia internațională	29
I.2.5. Principiul legalității	29
I.2.6. Ne bis in idem	30
I.2.7. Principiul confidențialității.....	32
I.2.8. Principiul umanismului	32
I.2.9. Principiul imunității de jurisdicție.....	33
I.3. Principalele forme de cooperare judiciară internațională în materie penală prevăzute în legislația internă a României. Prezentare generală. Evoluția istorică	33
I.3.1. Extradarea	34
I.3.2. Predarea în baza unui mandat european de arestare.....	43
I.3.3. Transferul de proceduri în materie penală.....	58
I.3.4. Recunoașterea și executarea hotărârilor	64
I.3.4.1. Considerații introductive.....	64
I.3.4.2. Recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești, a ordonanțelor penale și a actelor judiciare în relația cu statele terțe	66
I.3.4.3. Recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești care impun pedepse sau măsuri privative de libertate în Uniunea Europeană.....	76

I.3.4.4. Recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești prin care au fost dispuse sancțiuni sau măsuri neprivative de libertate în Uniunea Europeană.....	81
I.3.5. Transferarea persoanelor condamnate.....	91
I.3.6. Asistența judiciară în materie penală.....	92
I.4. Principalele acte normative adoptate la nivelul Uniunii Europene în domeniul cooperării judiciare în materie penală	93
I.4.1. Convenții	93
I.4.2. Decizii-cadru	93
I.4.3. Directive și Decizii	95
I.4.4. Regulamente.....	96
I.4.5. Acțiuni și poziții comune	96
I.4.6. Recomandări	97
I.4.7. Acorduri încheiate cu alte state	97
CAPITOLUL II	
ASISTENȚA JUDICIARĂ INTERNAȚIONALĂ ÎN MATERIE PENALĂ.....	98
II.1. Apariția și evoluția în timp a instituției	98
II.1.1. Apariție și evoluția instituției până la mijlocul secolului trecut.....	98
II.1.2. Convenția europeană de asistență judiciară în materie penală	105
II.1.3. Convenția de punere în aplicare a Acordului Schengen.....	107
II.1.4. Convenția din 29 mai 2000 privind asistența judiciară reciprocă în materie penală între statele membre ale Uniunii Europene și Protocolul adițional la aceasta din 16 octombrie 2001	108
II.2. Asistența judiciară internațională în materie penală în legea română.....	114
II.2.1. Considerații generale. Cererea de asistență. Noțiune și competențe.....	114
II.2.2. Forme (modalități) de realizare a asistenței judiciare internaționale.....	122
II.2.2.1. Comisia rogatorie internațională	123
II.2.2.1.1. Referințe istorice privind instituția comisiei rogatorii internaționale.....	123
II.2.2.1.2. Comisia rogatorie internațională în Convenția europeană de asistență judiciară în materie penală.....	127

II.2.2.1.3. Comisia rogatorie internațională în dreptul român	129
II.2.2.2. Audierea prin videoconferință	146
II.2.2.3. Înfațișarea în statul solicitant a martorilor sau experților	150
II.2.2.4. Notificarea actelor de procedură care se întocmesc ori se depun într-un proces penal	152
II.2.2.5. Cazierul judiciar	155
II.2.2.6. Alte forme de asistență judiciară.....	156
CAPITOLUL III	
ASISTENȚA JUDICIARĂ ÎN RELAȚIILE CU STATELE MEMBRE ALE UNIUNII EUROPENE.....	
	182
III.1. Considerații introductive.....	182
III.2. Dispoziții pentru punerea în aplicare a Convenției din 19 iunie 1990 de punere în aplicare a Acordului Schengen din 14 iunie 1985 privind eliminarea treptată a controalelor la frontierele comune, Schengen	185
III.2.1. Limitele acordării asistenței	185
III.2.2. Asistența în materie de taxe și accize.....	186
III.2.3. Percheziții și sechestre.....	187
III.2.4. Transmiterea actelor de procedură prin poștă	189
III.2.5. Supravegherea transfrontalieră.....	189
III.3. Asistența judiciară în materie penală în cadrul aplicării dispozițiilor Convenției din 29 mai 2000 privind asistența judiciară reciprocă în materie penală între statele membre ale Uniunii Europene și a Protocolului la acestea din 16 octombrie 2001.....	191
III.3.1. Informații privind conturile bancare	191
III.3.2. Informații privind operațiunile bancare.....	193
III.3.3. Supravegherea tranzacțiilor bancare.....	194
III.3.4. Unele aspecte procedurale.....	194
III.4. Asistența judiciară cu statele membre ale Uniunii Europene în aplicarea Deciziei-cadru 2003/577/JAI a Consiliului din 22 iulie 2003 privind executarea în Uniunea Europeană a ordinelor de indisponibilizare a bunurilor și a probelor	197
III.4.1. Noțiuni introductive	197
III.4.2. Procedura de emitere și transmitere a ordinelor de indisponibilizare de către autoritățile judiciare române.....	202

III.4.3. Recunoașterea și executarea ordinelor de indisponibilizare de către autoritățile judiciare române.....	204
III.4.4. Motive de nerecunoaștere sau de neexecutare	208
III.4.5. Motive de amânare a executării.....	209
III.4.6. Rambursarea.....	210
III.5. Asistența judiciară cu statele membre ale Uniunii Europene în aplicarea Deciziei-cadru 2005/214/JAI a Consiliului din 24 februarie 2005 privind aplicarea principiului recunoașterii reciproce a sancțiunilor pecuniare.....	211
III.5.1. Noțiuni introductive	211
III.5.2. Procedura transmiterii hotărârii	216
III.5.3. Condiții privind punerea în executare a unor sancțiuni pecuniare de către autoritățile judiciare române.....	217
III.5.4. Procedura executării hotărârii (deciziei) de către autoritățile judiciare române.....	219
III.5.5. Motive de nerecunoaștere și neexecutare	223
III.6. Asistența judiciară cu statele membre ale Uniunii Europene în aplicarea Deciziei-cadru 2006/783/JAI din 6 octombrie 2006 privind aplicarea principiului recunoașterii reciproce a ordinelor de confiscare	228
III.6.1. Noțiuni introductive	228
III.6.2. Procedura transmiterii de către autoritățile române a ordinului de confiscare și certificatului.....	234
III.6.3. Procedura de executare de către autoritățile judiciare române a unui ordin de confiscare	236
III.6.3.1. Motive de nerecunoaștere sau neexecutare a unui ordin de confiscare.....	238
III.6.3.2. Amânarea executării ordinului de confiscare	242
III.6.4. Dispunerea de bunurile confiscate.....	243
III.6.5. Restituirea bunurilor culturale mobile care au părăsit ilegal teritoriul unui stat membru al Uniunii Europene	245
III.6.6. Recuperarea bunurilor culturale mobile care au părăsit ilegal teritoriul României	247

CAPITOLUL IV

APLICAREA LEGII PENALE ROMÂNE ÎN TIMP ȘI SPAȚIU.

IMPLICAȚII ÎN APLICAREA DISPOZIȚIILOR PRIVIND ASISTENȚA

JUDICIARĂ INTERNAȚIONALĂ ÎN MATERIE PENALĂ.....

IV.1. Considerații introductive.....

IV.2. Elementele în raport cu care se aplică legea penală.....

IV.3. Aspecte generale privind aplicarea legii penale române în timp. Implicații directe în activitatea de asistență judiciară internațională în materie penală.....	252	
IV.3.1. Neretroactivitatea legii penale.....	255	
IV.3.2. Extraactivitatea legii penale.....	257	
IV.3.2.1. Retroactivitatea legii penale.....	257	
IV.3.2.2. Ultractivitatea legii penale.....	258	
IV.3.3. Aplicarea legii penale în situații tranzitorii.....	269	
IV.3.3.1. Aplicarea legii penale mai favorabile până la judecarea definitivă a cauzei.....	270	
IV.3.3.1.1. Aspecte generale.....	270	
IV.3.3.2. Unele considerații ce privesc aplicarea legii penale mai favorabile după intrarea în vigoare a noului Codului penal.....	271	
IV.3.3.3. Implicații ale instituției în activitatea de asistență judiciară internațională în materie penală.....	273	
IV.3.3.4. Aplicarea legii penale mai favorabile după judecarea definitivă a cauzei.....	279	
IV.3.3.4.1. Aspecte generale.....	279	
IV.3.3.4.2. Implicații ale instituției în activitatea de asistență judiciară internațională în materie penală.....	281	
IV.4. Aspecte generale privind aplicarea legii penale în spațiu. Implicații directe în activitatea de asistență judiciară internațională.....	281	
IV.4.1. Aplicarea legii penale în cazul infracțiunilor săvârșite pe teritoriul României.....	282	
IV.4.1.1. Aspecte generale.....	282	
IV.4.1.2. Aplicarea principiului teritorialității în activitatea de asistență judiciară internațională.....	284	
IV.4.2. Aplicarea legii penale în cazul infracțiunilor săvârșite în străinătate.....	285	
IV.4.2.1. Aspecte generale.....	285	
IV.4.2.2. Principiile personalității, realității și universalității legii penale române, în activitatea de asistență judiciară internațională în materie penală.....	287	
CAPITOLUL V		
ASISTENȚA JUDICIARĂ ÎNTRE UNIUNEA EUROPEANĂ ȘI ALTE STATE.....		291
V.1. Considerații introductive.....	291	

V.2. Acord privind asistența judiciară reciprocă între Uniunea Europeană și Statele Unite ale Americii.....	293
V.2.1. Considerații introductive	293
V.2.2. Forme de asistență judiciară prevăzute în Acord.....	294
V.2.2.1. Identificarea informațiilor bancare	295
V.2.2.2. Echipele comune de anchetă	297
V.2.2.3. Videoconferințe	297
V.2.2.4. Asistența judiciară acordată autorităților administrative	298
V.2.3. Limitele de utilizare în scopul protejării datelor personale și a altor date.....	298
V.2.4. Transmiterea accelerată a cererilor și confidențialitatea.....	299
V.3. Acord între Uniunea Europeană și Japonia privind asistența judiciară reciprocă în materie penală.....	300
V.3.1. Considerații introductive	300
V.3.2. Executarea cererii de asistență.....	304
V.3.3. Motive de refuz a executării cererii de asistență	305
V.3.4. Examinarea succintă a formelor de asistență prevăzute în Acord.....	307
V.3.4.1. Luarea mărturiilor sau a declarațiilor	308
V.3.4.2. Audierea prin videoconferințe.....	309
V.3.4.3. Obținerea de obiecte	311
V.3.4.4. Conturi bancare	311
V.3.4.5. Examinarea persoanelor a obiectelor sau a locurilor.....	312
V.3.4.6. Localizarea sau identificarea persoanelor, a obiectelor sau a locurilor.....	312
V.3.4.7. Furnizarea obiectelor aflate în posesia autorităților legislative, administrative, judiciare sau locale.....	313
V.3.4.8. Comunicarea documentelor și informarea unei persoane cu privire la o invitație	313
V.3.4.9. Transferul temporar al persoanelor deținute.....	314
V.3.4.10. Înghețarea sau sechestrarea și confiscarea produselor sau instrumentelor	316
V.3.4.11. Schimbul spontan de informații	317
V.3.4.12. Imunitățile aplicabile.....	317
V.4. Acord între Uniunea Europeană și Republica Islanda și Regatul Norvegiei privind aplicarea anumitor dispoziții ale Convenției din 29 mai 2000 cu privire la asistența judiciară reciprocă în materie penală între statele membre ale Uniunii Europene și ale protocolului din 2001 la aceasta	318

- V.5. Acord între Uniunea Europeană și Republica Mauritius privind condițiile pentru transferul persoanelor suspecte de piraterie și al bunurilor confiscate asociate acestora, de la forțele navale aflate sub comanda Uniunii Europene către Republica Mauritius, precum și privind condițiile aplicabile, ulterior transferului, persoanelor suspectate de piraterie..... 320
- V.6. Acord între Uniunea Europeană și Republica Unită Tanzania privind condițiile pentru transferul persoanelor suspectate de piraterie și a bunurilor confiscate asociate de la forțele navale aflate sub comanda Uniunii Europene către Republica Unită Tanzania..... 323

CAPITOLUL VI

OPINII CRITICE ȘI PROPUNERI *DE LEGE FERENDA*..... 325

- VI.1. Completarea Codului de procedură penală român, prin introducerea în conținutul său a instituției comisiei rogatorii internaționale..... 326

- VI.2. Modificarea, completarea sau abrogarea unor norme cuprinse în Legea nr. 302/2004 privind cooperarea judiciară internațională în materie penală, republicată, cu modificările și completările ulterioare 327

VI.2.1. 327

VI.2.2. 328

VI.2.3. 328

VI.2.4. 329

VI.2.5. 330

VI.2.6. 331

VI.2.7. 334

VI.2.8. 335

VI.2.9. 335

VI.2.10. 336

- VI.3. Modificarea și completarea ori abrogarea unor norme cuprinse în instrumentele juridice europene 337

VI.3.1. Decizia-cadru 2002/584/JAI a Consiliului din 13 iunie 2002, privind mandatul european de arestare și procedurile de predare între statele membre..... 337

VI.3.2. Decizia-cadru 2005/214/JAI a Consiliului din 24 februarie 2005 privind aplicarea principiului recunoașterii reciproce a sancțiunilor financiare 338

CONCLUZII.....	341
ANEXE.....	345
Legea nr. 302/2004 - anexa nr. 2: certificat.....	345
Legea nr. 302/2004 - Anexa nr. 3: certificat.....	350
Legea nr. 302/2004 - anexa nr. 4: certificat.....	357
Legea nr. 302/2004 - anexa nr. 6: notificarea persoanei condamnat.....	366
BIBLIOGRAFIE.....	367